

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gestelde vragen Volkshuisvestingsfonds

Projecten in uitvoering

Versie 11 mei 2023

Vragen en antwoorden over projecten in uitvoering

- 1. V:** Wij hebben met meerdere gemeenten een gezamenlijke aanvraag ingediend en een toekenning ontvangen. Hoe moeten wij het project verantwoorden?

A: In het geval dat één aanvraag betrekking heeft op meerdere gemeenten dan heeft één gemeente namens de andere gemeenten de aanvraag ingediend als penvoerder. De specifieke uitkering is uitgekeerd op de rekening van de aanvragende partij. Dat heeft tot gevolg dat de gemeente in het vervolg die coördinerende rol blijft houden. Bijvoorbeeld in de contacten met RVO en VRO (beantwoording jaarlijkse vragenlijst, het voeren van het jaarlijkse voortgangsgesprek en de verantwoording in het kader van SiSa). Het staat de coördinerende gemeente uiteraard vrij om de achterliggende gemeenten daarbij te betrekken.
- 2. V:** Wij hebben in een samenwerkingsverband van gemeenten een gezamenlijke aanvraag ingediend en een toekenning ontvangen. Hoe moeten wij het project verantwoorden?

A: In het geval dat de aanvraag is ingediend door een samenwerkingsverband van gemeenten, zoals op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, dan wordt de specifieke uitkering uitgekeerd aan het samenwerkingsverband en is SiSa (single information, single audit) tussen medeoverheden van toepassing. De ontvangers van deze doorverstrekking zijn 'indirecte' ontvangers. Indirecte ontvangers verantwoorden aan de verstrekker van de uitkering. In het geval van SiSa tussen medeoverheden is dat dus de Gemeenschappelijke Regeling (en niet het Rijk). De Gemeenschappelijke Regeling (de doorverstrekker) verantwoordt de besteding van de medeoverheden een jaar later aan het Rijk. De Gemeenschappelijke Regeling heeft immers wel de taken overgedragen, maar niet de verantwoordelijkheid en moet zich daarom over de totale taakuitvoering aan het Rijk verantwoorden.
- 3. V:** Wat gebeurt er als het herstructureringsprogramma moet worden bijgesteld (ten opzichte van de beschikking)?

A: Het herstructureringsprogramma uit de aanvraag kan in principe niet naar beneden toe bijgesteld worden. Het programma is bepalend geweest bij de beoordeling van de aanvraag. Dit betekent dat dergelijke aanpassingen in principe leiden tot aanpassing van de beschikking en eventuele (proportionele) terugvordering van toegekende middelen. Terugvordering van middelen is in elk geval aan de orde als niet meer voldaan kan worden aan minimale voorwaarden van de regeling. De toegekende financiële bijdrage wordt in dat geval onrechtmatig.

Aanpassingen in het programma naar boven toe, bijvoorbeeld meer te renoveren woningen, worden uiteraard gunstig beoordeeld uit oogpunt van doelbereik. Let daarbij wel op dat in beeld moet worden gebracht wat het financiële effect is op het publieke tekort (de bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds mag uiteindelijk maximaal 70% van het publieke tekort bedragen).

U moet het laten weten als er belangrijke wijzigingen gaan ontstaan in het herstructureringsprogramma van uw project ten opzichte van de beschikking van het ministerie van VRO. Stuur een e-mail met de voorgenomen wijziging naar volkshuisvestingsfonds@rvo.nl. Wij of het ministerie van VRO nemen contact op om de wijziging en de eventuele gevolgen voor de beschikking met u te bespreken. Dat betekent overigens niet dat dat direct zal leiden tot formele wijzigingstrajecten. Dat is in feite pas aan

de orde als met zekerheid is vastgesteld dat er een wijziging zal plaatsvinden. Het RVO kan een lid van het expertteam aandragen voor het inhoudelijk traject dat in de regel gepaard gaat met wijzigingsverzoeken.

4. **V:** In de uitvoering van het project is gebleken dat het financiële tekort groter is geworden ten opzichte van de aanvraag. Kan de financiële bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds worden verhoogd?
A: Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de (financiële) projectbeheersing. De bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds kan achteraf niet omhoog worden bijgesteld. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar, daarnaast zou dit effect gehad hebben op de oorspronkelijke beoordeling van de aanvraag. Tegenvallers die niet in de looptijd van het project opgevangen kunnen worden, zullen gedekt moeten worden door de gemeente. Het kan ook leiden tot een wijzigingsverzoek om de beoogde prestaties bij te stellen.
5. **V:** Wat gebeurt er als de planning moet worden bijgesteld (ten opzichte van de beschikking)?
A: In geval van vertraging gaan we graag in gesprek over achterliggende oorzaken en zal de gemeente gevraagd worden verschillende oplossingsrichtingen te verkennen. Bij de beoordeling van de aanvraag zijn start van de activiteiten binnen 2 jaar en afronding binnen 10 jaar na toekenning belangrijke voorwaarden geweest. Als deze voorwaarden uiteindelijk niet gehaald worden kan dat leiden tot een gedeeltelijke (proportionele) terugvordering van middelen. Hier zal niet lichtvaardig toe worden overgegaan, want dat is een ingrijpende maatregel. Er kunnen goede redenen zijn voor vertraging. Juist daarom is het van belang dat gemeenten in zo'n situatie RVO en VRO goed betrekken.
- U moet het laten weten als er belangrijke wijzigingen gaan ontstaan in de planning van uw project ten opzichte van de beschikking van het ministerie van VRO. Stuur een e-mail met de voorgenomen wijziging naar volkshuisvestingsfonds@rvo.nl. Wij of het ministerie van VRO nemen contact op om de wijziging en de gevolgen voor de beschikking met u te bespreken.
6. **V:** Welk proces wordt doorlopen in geval van een wijzigingsverzoek?
A: Allereerst gaat de gemeente in gesprek met RVO en VRO over de voorgenomen wijziging. In dit gesprek worden de oorzaken besproken en oplossingsrichtingen verkend. Als de gemeente besluit de wijziging (met gevolgen voor de beschikking) door te voeren in het project dient de gemeente een wijzigingsverzoek in bij RVO. VRO beoordeelt de wijziging en past daar de beschikking op aan. De SiSa verantwoording moet altijd worden gedaan op basis van de meest actuele beschikking.
7. **V:** Geldt het vereiste van minstens 3 labelstappen of label B als gemiddelde over de gehele project of per woning?
A: Bij de activiteiten renovatie en transformatie is een verbetering van de energieprestatie van de woningen met 3 labelstappen een vereiste of minstens het bereiken van label B. De eis van 3 labelstappen geldt niet voor elke woning afzonderlijk, er wordt ook aan de eis voldaan als de woningen (binnen een project) gemiddeld drie labelstappen maken.
8. **V:** Moet ieder deelplan binnen 2 jaar gestart zijn?
A: Een activiteit waarvoor een bijdrage is ontvangen moet binnen 2 jaar na toekenning van de middelen van start gaan. In de artikelsgewijze toelichting onder artikel 3d staat toegelicht wat wordt gekwalificeerd als starten. Opstarten wordt gedefinieerd als de eerste onomkeerbare actie voor de activiteit. Hierbij kan gedacht worden aan het tekenen van een (samenwerkings)overeenkomst, de eerste schop in de grond, vaststellen van een bestemmingsplan, de eerste bewoners uitgekocht of de bewonersparticipatie

gestart. Belangrijk hierbij is dat het gaat om de activiteit (renovatie, transformatie of sloop-nieuwbouw) die moet starten. Dit wil niet zeggen dat alle maatregelen die binnen die activiteit voorzien zijn ook binnen 2 jaar moeten starten.

9. V: Hoe kan in het project omgegaan worden met vertrouwelijke informatie?

A: De aanvraagdocumentatie en project specifieke voortgangsinformatie voor het Volkshuisvestingsfonds wordt door het ministerie niet openbaar gemaakt. Na de toekenning van de Rijksbijdragen heeft het ministerie openbaar gemaakt welke gemeente welke bijdrage heeft ontvangen. In de toekennende beschikking is genoemd welke deelplan(nen) een bijdrage hebben ontvangen.

Hoewel beschikkingen niet direct openbaar zijn gemaakt door het ministerie, is het mogelijk dat op verzoek beschikkingen openbaar worden gemaakt. In die gevallen dat sprake zou kunnen zijn van een beroep op de Wet openbaarheid bestuur zal alle bedrijfsgevoelige informatie gelakt worden en zal aan de betrokken gemeente een zienswijze worden gevraagd, voordat zaken openbaar worden gemaakt.

10. V: Hoe is de monitoring van de voortgang van de projecten georganiseerd?

A: RVO en VRO willen graag regelmatig contact houden met de gemeenten om de voortgang van de projecten goed te kunnen volgen en (waar nodig) de gemeente helpen bij de realisatie van het project. Hiervoor zijn een aantal momenten:

- SiSa verantwoording
- Jaarlijks voortgangsgesprek
- Jaarlijks korte vragenlijst

De gemeente kan altijd vragen stellen door een e-mail te sturen naar volkshuisvestingsfonds@rvo.nl. Als daar aanleiding toe is kunnen extra contactmomenten worden afgesproken.

11. V: Hoe moet ik de eindverantwoording doen?

A: De financiële bijdrage die de gemeente heeft ontvangen uit het Volkshuisvestingsfonds is een voorschot en de gemeente moet jaarlijks verantwoording afleggen over de besteding en de uitvoering van het project. De jaarlijkse verantwoording gebeurt via de SiSa-systematiek. De SiSa-coördinator van uw gemeente kan u meer vertellen. Na afronding van het project of bij de verantwoording over het 10^e jaar na de toekenning vindt de eindverantwoording plaats. Ook de eindverantwoording gebeurt via de SiSa-systematiek. De eindverantwoording wordt altijd gedaan op basis van de meest actuele beschikking. De bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds kan achteraf niet omhoog worden bijgesteld. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar, daarnaast zou dit effect gehad hebben op de oorspronkelijke beoordeling. Een hoger financieel tekort op het moment van de eindverantwoording moet dus door de gemeente worden bekostigd. Als bij de eindverantwoording het publieke tekort kleiner is dan geraamd kan de minister besluiten de middelen (gedeeltelijk)terug te vorderen.